

Jadwiga Żabicka

NAGMINNE ZAPALENIE PRZYUSZNICY – ŚWINKA W 1993 ROKU*

Rok 1993 charakteryzował się zwiększoną do 111 300 liczbą zachorowań oraz wzrostem zapadalności do 299,8/100 000 (tab. I). Współczynnik zapadalności wzrósł ponad dwukrotnie w porównaniu z 1992 r. (110,0), a także w porównaniu z medianą w latach 1987–1991 (213,9). W poszczególnych województwach zapadalność wynosiła od 71,7 do 547,6, niską zanotowano w woj. bydgoskim – 71,7, łomżyńskim – 78,3 i ciechanowskim – 82,1, a najwyższą w woj. gorzowskim 547,6 i skierniewickim 541,7. Tylko w woj. białkopodlaskim w 1993 r. zapadalność była niższa (106,3) w porównaniu z rokiem poprzednim (178,6). W pozostałych województwach w 1993 r. wystąpił wzrost zapadalności, przy czym w sześciu województwach zapadalność wzrosła co najmniej pięciokrotnie, a w woj. pilińskim obserwowano 17-krotny wzrost zapadalności z 23,9 w 1992 r. do 400,1 w 1993 r.

Tabela I. Nagminne zapalenie przyusznicy w Polsce w latach 1987–1993.
Zachorowania i zapadalność na 100 000 wg województw.

Województwo	Mediana 1987–1991		1992		1993			
	zachorowania	zapadalność	zachorowania	zapadalność	zachorowania	zapadalność	hospitalizacja	
							liczba	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
POLSKA	81 212	213,9	42 202	110,0	115 300	299,8	3 274	2,8
1. St. warszawskie	5 221	215,9	2 283	94,3	9 675	401,3	318	3,3
2. Białkopodlaskie	842	276,1	547	178,6	328	106,3	5	1,5
3. Białostockie	1 971	284,0	718	103,1	1 650	236,2	89	5,4
4. Bielskie	1 985	223,6	1 007	110,7	4 388	482,5	74	1,7
5. Bydgoskie	1 729	156,6	498	44,5	806	71,7	15	1,9
6. Chełmskie	405	166,4	61	24,6	416	166,8	3	0,7
7. Ciechanowskie	756	179,5	253	58,7	357	82,1	4	1,1
8. Częstochowskie	1 783	229,9	1 815	233,5	2 682	343,1	58	2,2
9. Elbląskie	1 103	233,4	330	68,4	1 164	238,8	41	3,5
10. Gdańskie	2 231	156,4	1 243	86,2	2 155	149,6	117	5,4
11. Gorzowskie	1 610	324,1	478	94,8	2 776	547,6	90	3,2
12. Jeleniogórskie	1 333	257,1	1 048	201,9	817	156,4	13	1,6
13. Kaliskie	1 377	194,8	700	98,0	2 832	394,1	96	3,4
14. Katowickie	10 041	253,7	6 093	152,0	15 813	399,9	170	1,1

* W opracowaniu technicznym brała udział p. Grażyna Dutkiewicz

c.d. tab. I

1	2	3	4	5	6	7	8	9
15. Kieleckie	2 675	237,7	876	77,7	4 364	384,3	175	4,0
16. Konińskie	703	151,6	197	41,8	646	135,7	23	3,6
17. Koszalińskie	1 072	213,3	306	59,7	916	177,7	118	12,9
18. M. krakowskie	4 049	330,4	1 677	135,7	5 837	473,2	221	3,8
19. Krośnińskie	473	97,5	128	25,6	1 024	203,8	53	5,2
20. Legnickie	1 763	352,8	745	143,2	2 243	430,5	18	0,8
21. Leszczyńskie	776	202,4	658	168,5	1 172	297,9	35	3,0
22. Lubelskie	2 203	217,9	1 083	106,1	2 250	220,1	157	7,0
23. Łomżyńskie	652	188,3	155	44,4	276	78,3	6	2,2
24. M. łódzkie	1 192	104,2	846	74,6	2 187	193,9	82	3,7
25. Nowosądeckie	1 759	255,1	530	75,0	2 715	377,7	102	3,8
26. Olsztyńskie	2 357	316,0	503	66,2	962	125,9	14	1,5
27. Opolskie	3 990	392,2	2 355	230,3	4 562	444,3	117	2,6
28. Ostrołęckie	923	234,2	290	72,5	752	185,8	21	2,8
29. Piłskie	793	164,5	116	23,9	1 954	400,1	41	2,1
30. Piotrkowskie	2 409	375,5	587	91,2	1 462	226,8	52	3,6
31. Płockie	998	193,4	511	98,6	2 355	452,4	103	4,4
32. Poznańskie	4 221	318,6	2 170	161,7	6 278	467,1	113	1,8
33. Przemyskie	759	186,2	339	82,9	680	165,0	27	4,0
34. Radomskie	990	134,1	767	101,6	2 367	311,3	20	0,8
35. Rzeszowskie	1 359	192,3	835	114,2	1 270	172,2	64	5,0
36. Siedleckie	881	135,0	740	113,1	1 085	164,8	45	4,1
37. Sieradzkie	602	147,7	267	65,4	900	218,5	20	2,2
38. Skierniewickie	530	126,2	495	117,6	2 291	541,7	41	1,8
39. Słupskie	1 308	325,4	529	126,6	1 586	375,5	41	2,6
40. Suwalskie	1 130	240,9	733	154,1	861	179,0	18	2,1
41. Szczecińskie	2 381	247,0	898	91,9	2 229	226,7	47	2,1
42. Tarnobrzeskie	1 145	192,4	962	159,4	1 504	247,7	23	1,5
43. Tarnowskie	1 276	191,0	1 017	150,3	1 420	207,3	69	4,9
44. Toruńskie	1 203	183,8	288	43,5	917	137,7	61	6,7
45. Wałbrzyskie	1 704	230,6	522	70,5	2 412	325,2	52	2,2
46. Włocławskie	806	188,5	294	68,3	1 946	448,9	52	2,7
47. Wrocławskie	2 916	260,4	1 669	147,5	3 720	328,4	108	2,9
48. Zamojskie	824	168,5	154	31,4	1 019	206,5	20	2,0
49. Zielonogórskie	1 545	236,7	886	133,5	1 279	191,5	22	1,7

Jak w poprzednich latach dominowały zachorowania wśród dzieci w wieku do 14 lat – 101 124 (86,4%), przy czym 68 814 zachorowań (59,7%) wystąpiło wśród dzieci w wieku 5–9 lat. W grupie 0–4 lata było 19 190 przypadków (16,6%), w wieku 10–19 lat 25 207 (21,9%), a powyżej 20 lat – 2 089 zachorowań (1,8%). We wszystkich grupach wieku do 40 lat obserwowano 2–3 krotnie wyższą zapadalność w porównaniu z 1992 rokiem (tab. II). Jak co roku najwyższa zapadalność dotyczyła dzieci 6 i 7-letnich 2703,0 i 2638,6 i była trzykrotnie wyższa w porównaniu z rokiem 1992.

Tabela II. Nagminne zapalenie przyusznic w Polsce w latach 1992-1993. Zapadalność wg wieku.

Wiek w latach	1992		1993	
	zapad. na 100 tys.	%	zapad. na 100 tys.	%
0-4	289,3	18,9	719,7	16,6
0	23,9	0,3	62,0	0,3
1	88,6	1,1	213,4	1,0
2	224,6	2,9	517,0	2,4
3	414,8	5,6	1086,9	5,1
4	651,7	9,0	1605,9	7,8
5-9	739,3	57,9	2154,3	59,7
5	709,4	10,2	2039,7	10,3
6	924,7	14,0	2703,0	14,2
7	907,8	14,5	2638,6	14,7
8	671,6	11,0	1951,2	11,4
9	498,0	8,2	1518,6	9,1
10-14	248,3	19,2	693,3	20,1
15-19	25,9	1,9	67,2	1,8
20-29	7,3	0,9	17,4	0,8
30-39	5,1	0,8	14,2	0,8
40 i >	1,1	0,4	1,3	0,2
Ogółem	110,0	100,0	299,8	100,0

Tabela III. Nagminne zapalenie przyusznic w Polsce w 1993 r. Zapadalność według płci i środowiska.

	Miasto		Wieś		Ogółem	
	M	K	M	K	M	K
zapadalność na 100 000	362,9	298,0	266,0	239,2	324,8	276,1
%	52,8	47,2	52,7	47,3	52,8	47,2
zapadalność na 100 000	329,1		252,6		299,8	
%	67,8		32,2		100,0	

Zarówno na terenach miejskich jak i wiejskich obserwowano wyższą zapadalność wśród mężczyzn 324,8 w porównaniu z zapadalnością kobiet 276,1. Podobnie jak w latach ubiegłych zapadalność w miastach - 329,1 była wyższa w porównaniu z zapadalnością na terenach wiejskich - 252,6 (tab. III).

Najwyższy odsetek zachorowań - 40% stwierdzono w miesiącach od października do grudnia oraz od maja do czerwca 27%, najmniej zachorowań wystąpiło w sierpniu 3,2% i we wrześniu - 3,3%.

W szpitalach leczono 3274 chorych, co stanowiło 2,8% zgłoszonych zachorowań na świnkę. Odsetek hospitalizowanych chorych w poszczególnych województwach wynosił od 0,7 w woj. chełmskim do 12,9% w woj. koszalińskim. Od siedmiu lat nie zarejestrowano ani jednego zgonu z powodu świnki.

Szczepionki p/śwince nie były dotychczas stosowane w kraju w sposób zorganizowany, sporadycznie szczepione były dzieci na życzenie rodziców szczepionkami zakupionymi indywidualnie.